

Warszawa, 20 listopada 2018 r.

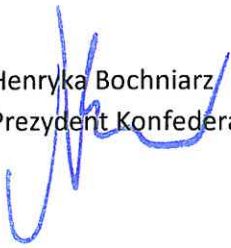
KL/397/189/PP/2018

Pan
Filip Świąta
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Finansów

Szanowny Panie Ministrze,

w nawiązaniu do rządowych prac nad projektem ustawy o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw (UB14), przekazuję uwagi Konfederacji Lewiatan.

Z poważaniem,

Henryka Bochniarz
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Załączniki:

Opinia Konfederacji Lewiatan do projektu ustawy o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw.

member of BUSINESSEUROPE

Opinia Konfederacji Lewiatan do projektu ustawy o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw (dalej „Projekt Ustawy”).

1) Uwaga ogólna:

W projekcie ustawy ustawodawca bardzo często posługuje się stwierdzeniem „(...) egzekucji należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie i kosztów upomnienia, (...)” np. wskazanym sformułowaniem projektodawca posługuje się np. w art. 1 pkt 3 lit. c) Projektu ustawy „W przypadku gdy w wyniku wezwania nie zostanie złożone oświadczenie lub w złożonym oświadczeniu nie zostanie wykazany majątek lub źródła dochodu zobowiązanego, z których jest możliwe przeprowadzenie w całości lub w części egzekucji należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie i kosztów upomnienia, za dzień odstąpienia przyjmuje się dzień doręczenia tego wezwania.”. W naszej ocenie wskazane sformułowanie jest **zbędne ponieważ wprowadza na grunt ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji kolejny termin, który jest tożsamy z pojęciem „egzekwowanego obowiązku”**. Proszę zwrócić uwagę iż pod pojęciem egzekwowanego obowiązku należy rozumieć np. należność główną oraz odsetki od wskazanej należności, z uwagi na powyższe na gruncie proponowanych zmian należałoby posługiwać się pojęciem „egzekwowanego obowiązku” w miejsce pojęcia „należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie”.

2) Zmiana z art. 1 pkt 3) a) Projekt Ustawy

Pozytywnie oceniamy proponowaną zmianę w zakresie możliwości wprowadzenia w § 1 art. 6 ustawy o egzekucji katalogu okoliczności, których wystąpienie może spowodować, iż wierzyciel publicznoprawny, będzie mógł pomimo wymagalności obowiązku odstąpić od wszczęcia postępowania egzekucyjnego. Proponowana instytucja oparta jest na uznaniu administracyjnym, nie budzi to jednak wątpliwości, że stanowić będzie kolejną możliwość na dobrowolne wykonanie obowiązku publicznoprawnego przez zobowiązanego. W naszej ocenie wprowadzenie jako jednej z przesłanek „szczególnie uzasadnionego przypadku” jest zbyt mało precyzyjnym sformułowaniem i powinno zostać doprecyzowane (np. w odniesieniu do sytuacji majątkowej zobowiązanego, faktu realnego prowadzenia działalności itp.). Tak mało precyzyjne sformułowanie może bowiem rodzić po stronie wierzycieli publicznoprawnych wątpliwość, czy w realiach danego stanu faktycznego powołany warunek jest spełniony. Im precyzyjniejsze wskazanie warunku umożliwiającego skorzystanie z proponowanego rozwiązania, tym większa szansa, iż będzie ono realnie wykorzystywane przez organy publicznoprawne.

3) Zmiana z art. 1 pkt 3) b) Projekt Ustawy

Przepis wadliwy legislacyjnie z uwagi na stwierdzenie, iż „*Wierzyciel może odstąpić od czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych...*”. Wierzyciel w ramach postępowania egzekucyjnego nie podejmuje żadnych czynności zmierzających do zastosowania środka egzekucyjnego, z uwagi na okoliczność, iż w ramach postępowania egzekucyjnego (po jego wszczęciu) środek egzekucyjny stosowany jest przez organ egzekucyjny. Wierzyciel podejmuje wyłącznie czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego. Samo zaś postępowanie prowadzi organ egzekucyjny. Uwzględniając zatem umiejscowienie wskazanego przepisu oraz cel ustawodawcy powinien on brzmieć „*Wierzyciel może odstąpić od czynności zmierzających do wszczęcia postępowania egzekucyjnego, jeżeli nie upłynęło 12 miesięcy od dnia wydania postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego z przyczyny określonej w art. 59 § 2, wydanego w sprawie prowadzonej na wniosek tego wierzyciela, na podstawie tytułu wykonawczego obejmującego inne należności pieniężne zobowiązanego, chyba że zostanie ujawniony majątek lub źródło dochodu zobowiązanego, z których jest możliwe przeprowadzenie w całości lub w części egzekucji należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłaconia jej w terminie i kosztów upomnienia*”. Ponadto wskazane brzmienie przepisu rodzi ryzyko w świetle art. 108 § 3 Ordynacji podatkowej, że to od decyzji wierzyciela, co do wszczęcia postępowania egzekucyjnego, a nie w wyniku braku egzekucji ze strony organu egzekucyjnego, stanie się możliwe wszczęcie postępowania dotyczącego odpowiedzialności osoby trzeciej, z pominięciem egzekucji od zobowiązanego (por. uzasadnienie do uwagi 8).

4) Zmiana z art. 1 pkt 4) Projekt Ustawy

Nieprecyzyjne określenie terminu rozpoczęcia biegu terminu przedawnienia kosztów upomnienia. W projektowanym przepisie wprowadzono zasadę, iż „*Obowiązek zapłaty kosztów upomnienia przedawnia się z upływem 3 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym wygasł egzekwowany obowiązek. Bieg terminu przedawnienia nie ulega przerwaniu i zawieszeniu*”. Ustawodawca proponuje zatem jako początek rozpoczęcia biegu terminu przedawnienia moment, który pozostaje bez jakiegokolwiek związku z naliczeniem kosztów upomnienia. Dla uczestników obrotu prawnego, jak i samych organów moment rozpoczęcia biegu przedawnienia będzie trudny do ustalenia. Z uwagi iż koszty upomnienia stanowią wartość nieznaczną. Na chwilę obecną koszty upomnienia wynoszą 11,60 zł, wydaje się, że w odniesieniu do tak znikomej kwoty niezasadne jest wprowadzenie tak skomplikowanego sposobu ustalania terminu przedawnienia. Proponujemy zmianę na „*... z upływem 3 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w powstał obowiązek naliczenia kosztów upomnienia.*” Należy także mieć na uwadze, iż koszty upomnienia są egzekwowane

w pierwszej kolejności wraz z egzekwowanym obowiązkiem. Dodatkowo należy wskazać, iż brak jest podstaw by przedawnienie kosztów upomnienia powodowało dłuższy byt tej należności, niż należności głównej. Zasadne jest wprowadzenie 3 letniego terminu przedawnienia kosztów upomnienia, jednak termin ten powinien być liczony od dnia dokonania upomnienia nie dłużej niż do dnia wygaśnięcia należności głównej.

5) Zmiana z art. 1 pkt 5) Projektu Ustawy

Praktyką organów egzekucyjnych jest prowadzenie jednego postępowania administracyjnego na podstawie wielu tytułów egzekucyjnych. Prawidłowa praktyka powinna wskazywać, iż jeden tytuł egzekucyjny stanowić może podstawę prowadzenia wyłącznie jednego postępowania egzekucyjnego. Na gruncie powyższego przepisu wskazana okoliczność powinna zostać wprost wskazana, aby nie budziła wątpliwości organów egzekucyjnych, oraz wierzyciela publicznoprawnego. Zmiana o charakterze doprecyzującym, która ma korzystny wpływ, jednakże w proponowanym kształcie nadal budzić będzie wiele wątpliwości.

6) Zmiana z art. 1 pkt 7) Projektu Ustawy

Uchylenie przepisu dotyczącego zaokrąglania należności pieniężnych uważamy za zbyt daleko idące utrudnienie dla przedsiębiorców, którzy niejednokrotnie będąc dłużnikami zajętych wierzytelności będą musieli dokonywać wyliczenia należności pieniężnej „co do grosza”. W uzasadnieniu do proponowanej zmiany wskazano *„Zrezygnowano z zaokrąglania należności pieniężnych, odsetek z tytułu niezapłacenia tej należności w terminie i kosztów egzekucyjnych. W przypadku bowiem egzekucji należności pieniężnych, należności te są obsługiwane w systemach informatycznych organu egzekucyjnego i nie ma potrzeby ich zaokrąglania. Ponadto wpłaty są dokonywane w większości przypadków przez dłużników zajętej wierzytelności na rachunek bankowy organu egzekucyjnego. Nie istnieje więc potrzeba stosowania zaokrąglań kwot tych należności. Rozwiązanie to ułatwi pracę dłużnikowi zajętej wierzytelności, jak też organowi egzekucyjnemu.”*. Pominięto jednak okoliczność, że w trakcie postępowania egzekucyjnego należności pieniężne będą również określane na konkretny dzień przez przedsiębiorców będących dłużnikami zajętych wierzytelności, którzy także będą zmuszeni określić wysokość należności pieniężnej co do grosza, nie dysponując wskazanymi „systemami informatycznymi”. Wydaje się, że proponowana zmiana wprowadzi więcej utrudnień, aniżeli korzyści fiskalnych. Ewentualna strata organu podatkowego oscylować może w granicach 5 groszy. Wydaje się, iż jest to nieproporcjonalne utrudnienie dla uczestników obrotu względem realnej korzyści i nie uzasadnia zmiany stanu obecnego.

7) Zmiana z art. 1 pkt 8) lit b) Projektu Ustawy

Wprowadzenie przesłanki w postaci „organ egzekucyjny uprawdopodobni, że egzekucja administracyjna będzie bezskuteczna z powodu braku majątku lub źródła dochodu zobowiązanego, z którego jest możliwe wyegzekwowanie w całości lub w części należności – 4 – pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych;”, dającej możliwość organowi egzekucyjnemu, niebędącemu wierzycielem, odstąpienia od wszczęcia postępowania egzekucyjnego oceniamy negatywnie. Wskazany limit jest zbyt wysoki i rodzi istotne ryzyko, że niektóre postępowania nie będą nawet wszczynane, jeżeli istnieje możliwość uzyskania majątku od podmiotu lepiej sytuowanego (np. osoby trzeciej). W naszej ocenie proponowana zmiana może doprowadzić do wypaczenia istoty postępowania egzekucyjnego w administracji z uwagi na okoliczność, iż niekiedy organy egzekucyjne nie będą nawet podejmować czynności zmierzających do przeprowadzenia postępowania egzekucyjnego, jeżeli potencjalny zobowiązany dysponować będzie majątkiem stanowiącym wyłącznie część dochodzonej należności, czy majątkiem trudno zbywalnym.

8) Zmiana z art. 1 pkt 9) lit a) Projektu Ustawy

Projektowana zmiana ma charakter niekorzystny z uwagi na okoliczność iż wprowadza przesłankę umorzenia postępowania w sytuacji „...gdy dalsza egzekucja administracyjna będzie bezskuteczna z powodu braku majątku lub źródła dochodu zobowiązanego, z którego jest możliwe wyegzekwowanie w całości lub w części należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych.”. W dotychczasowym brzmieniu przepisu umorzenie postępowania na wskazanej podstawie prawnej było możliwe gdy w postępowaniu egzekucyjnym „nie uzyska się kwoty przewyższającej wydatki egzekucyjne.”. Konsekwencją wskazanej zmiany będzie o wiele częstsze umarzanie postępowań egzekucyjnych, aby możliwe stało się dochodzenie należności publicznoprawnych od osób ponoszących odpowiedzialność jako osoby trzecie. Zwiększenie bowiem progu środków, które musi osiągnąć organ egzekucyjny, aby nie mógł umorzyć postępowania rodzić będzie sytuacje kiedy to do umorzenia egzekucji administracyjnej względem zobowiązanego dochodzić będzie, wyłącznie aby możliwe stało się dochodzenie należności od osoby trzeciej, nawet gdy dysponować on będzie majątkiem. Nie można jednak zapominać, że odpowiedzialność osób trzecich ma charakter subsydiarny i dotyczy kwot, których nie można ściągnąć od wierzyciela. Przykładowo w przypadku dłużnika, który ma majątek wart np. 4 mln zł i dług w wysokości 6 mln zł, organ zamiast ściągać należność z majątku dłużnika będzie miał podstawę do praktycznego pominięcia egzekucji zobowiązanego i egzekucji z majątku osób trzecich mimo, iż dłużnik ma majątek pozwalający na zaspokojenie znaczącej części należności.

Proponowana zmiana jest wypaczeniem zasady ekonomiki postępowania, którą powinna realizować. Zasadne jest umorzenie postępowania, gdy majątek zobowiązanego nie jest wystarczający na pokrycie wydatków egzekucyjnych, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych, bowiem w takim wypadku fakt prowadzenia postępowania powodowałby starty. Jeśli majątek pozwala na uzyskanie tych należności egzekucja powinna być prowadzona.

Ponadto wprowadzona na gruncie projektowanego przepisu przesłanka umożliwiająca jego zastosowanie jest na tyle nieprecyzyjna, iż rodzi wątpliwości, czy uzasadnione jest umorzenie postępowania w konkretnym stanie faktycznym. Tym samym istnieje ryzyko, że w podanym wyżej przykładzie (majątek 4 mln zł i dług 6 mln zł) egzekucja zostanie umorzona, nawet jeśli brak jest osób trzecich odpowiadających subsydiarnie za to zobowiązanie. Trudno zgodzić się na propozycję, w której umarzane jest postępowanie egzekucyjne gdy majątek nie jest wystarczający na pokrycie całości należności. Egzekucja powinna być prowadzona nawet jeśli są szanse na zaspokojenie egzekwowanego obowiązku wyłącznie w części, z kolei nie powinno być prowadzone wyłącznie wówczas, gdy nie ma szans na zaspokojenie wyłącznie wydatków egzekucyjnych, kosztów upomnienia i kosztów egzekucyjnych, bowiem tylko wówczas nie jest to ekonomicznie uzasadnione.

9) Zmiana z art. 1 pkt 9) lit b) Projektu Ustawy

Wskazana zmiana ma charakter niekorzystny ponieważ dawać będzie organom egzekucyjnym możliwość dochodzenia kosztów egzekucyjnych oraz kosztów upomnienia pomimo, iż doszło do zaistnienia przesłanki powodującej umorzenie postępowania wskazanej w art. 59 § 1 pkt 2 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji („jeżeli obowiązek nie jest wymagalny, został umorzony lub wygasł z innego powodu albo jeżeli obowiązek nie istniał;”). Co prawda na gruncie przedmiotowego przepisu ustawodawca wskazuje, iż chodzi o okoliczności powstałe „po dniu wszczęcia tego postępowania”. W naszej ocenie wskazany przepis będzie wykorzystywany przez organy do dochodzenia kosztów egzekucyjnych w przypadku, gdy w ramach postępowania sądowoadministracyjnego dojdzie do uchylecia podstawy wystawienia tytułu wykonawczego (np. decyzji określającej zaległość podatkową). Korzystając ze wskazanego przepisu organy egzekucyjne będą mogły dochodzić kosztów egzekucyjnych dotyczących należności, które w wyniku orzeczeń sądowoadministracyjnych okazały się bezpodstawne. Typową sytuacją może być zatem sytuacja kiedy organ egzekucyjny domagać się będzie kosztów egzekucyjnych naliczonych przed dniem uchylecia podstawy wystawienia tytułu wykonawczego. W takiej sytuacji brak jest podstaw do dochodzenia od zobowiązanego kosztów egzekucji należności, która nie istnieje. Ewentualne koszty takiego postępowania powinien ponosić wierzyciel, który spowodował postępowanie egzekucyjne w wyniku naruszenia prawa. Taka regulacja gwarantowałaby także bezpieczeństwo zobowiązanych co do wszczynania i prowadzenia egzekucji wątpliwych

należności, bowiem wierzyciel ryzykując poniesienie kosztów egzekucji wątpliwych należności z większą rozważą kierowałby je do egzekucji przed ostatecznym rozstrzygnięciem sporu merytorycznego.

10) Zmiana z art. 1 pkt 11) Projektu Ustawy

Wprowadzenie regulacji dotyczącej sposobu ponownego wszczęcia postępowania egzekucyjnego, po umorzeniu poprzedniego postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 59 § 1 pkt 2 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji **uznajemy za naganne i niebezpieczne z perspektywy zobowiązanego**. Projektowany przepis dotyczy możliwości ponownego wszczęcia postępowania egzekucyjnego, w przypadku gdy poprzednie postępowanie egzekucyjne zostało umorzone z powodu braku majątku pozwalającego na zaspokojenie egzekwowanego obowiązku. Nowość stanowi, iż podstawę wszczęcia kolejnego postępowania egzekucyjnego stanowić będzie poprzedni tytuł wykonawczy. W konsekwencji wierzyciel nie wystawi nowego tytułu wykonawczego, a w konsekwencji organ egzekucyjny prowadzić będzie postępowanie na podstawie niezaktualizowanego dokumentu.

Co istotne w ponownie wszczętym postępowaniu egzekucyjnym zobowiązanemu, nie doręcza się nawet ponownie tytułu wykonawczego, przez co w sposób istotny ogranicza się możliwość weryfikacji prowadzonego postępowania. Ustawodawca nawet nie zakłada, że doręczony uprzednio tytuł wykonawczy mógł ulec zniszczeniu, bądź zgubieniu przez zobowiązanego. Zobowiązany zostanie poinformowany o ponownym wszczęciu postępowania egzekucyjnego wyłącznie poprzez przesłanie zawiadomienia zawierającego odwołanie do poprzednio wydanego tytułu wykonawczego.

Co istotne w ponownie wszczętym postępowaniu egzekucyjnym, z automatu założono, że wszelkie dane zawarte uprzednio wydanym tytule wykonawczym są prawidłowe, przez co nie ma potrzeby jego weryfikacji. Na gruncie proponowanej zmiany w ramach ponownie wszczętego postępowania egzekucyjnego, po umorzeniu na podstawie art. 59 § 1 pkt 2 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, wyłączono możliwość skorzystania z zarzutów względem tytułu wykonawczego. Bezpośrednią konsekwencją jest zatem pozbawienie zobowiązanego podniesienia zarzutów dotyczących prawidłowości oraz dopuszczalności ponownego wszczęcia egzekucji administracyjnej (np. przedawnienie egzekwowanego obowiązku). **Oznacza to zatem, że zobowiązany nie będzie mógł podnieść zarzutów, które powodują zawieszenie postępowania egzekucyjnego z mocy prawa do czasu ich weryfikacji.** Oznacza to, że **organ egzekucyjny będzie mógł bez jakichkolwiek przeszkód prowadzić egzekucję administracyjną mimo istnienia okoliczności, które mogłyby zostać zakwestionowane w drodze zarzutów**, o których mowa w art. 33 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Jediną możliwością, w ramach ponownie wszczętego postępowania egzekucyjnego, podważenia zasadności prowadzenia postępowania egzekucyjnego, będzie złożenie wniosku o umorzenie postępowania egzekucyjnego. Co istotne złożenie wniosku o umorzenie postępowania egzekucyjnego

nie będzie powodować zawieszenia egzekucji administracyjnej w okresie jego rozpatrywania. W konsekwencji będzie istniała szansa, że do uznania twierdzeń zobowiązanego dojdzie po wyegzekwowaniu całej należności.

Postulujemy, aby w ramach ponownie wszczętego postępowania egzekucyjnego zobowiązanemu doręczano tytuł wykonawczy, względem którego możliwe jest zgłoszenie zarzutów na podstawie art. 33 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

11) Zmiana z art. 1 pkt 14) Projektu Ustawy

Projektowana zmiana nie wypełnia wytycznych zawartych w wyroku Trybunału Konstytucyjnego.

Prezentowany mechanizm ustalania opłat egzekucyjnych powoduje wzrost opłat egzekucyjnych z 5% do aż 10%, zamiast ich urealnienia. Tym samym zamiast zrealizować zalecenie TK by koszty egzekucyjne nie stanowiły dodatkowej sankcji, tylko zwrot ponoszonych przez organ egzekucyjny kosztów zmiana idzie w przeciwnym kierunku. W odniesieniu do osób, u których kwota egzekwowanego obowiązku wraz z odsetkami, w ramach jednego TYTUŁU WYKONAWCZEGO, jest niższa aniżeli 400.000 zł dojdzie do realnego wzrostu opłaty egzekucyjnej z 5% do 10%, która w żaden sposób nie będzie ustalona zgodnie z wytycznymi TK Koszty powinny zostać urealnione, a nie tylko limitowane. Należy wskazać, że proponowana zmiana premiuje większych dłużników i pogarsza sytuację mniejszych dłużników. Zobowiązani, których dług nie przekracza 400 000 zł (z jednego tytułu wykonawczego) faktycznie poniosą wyższe koszty niż dotychczas, bez związku z ich realną wysokością. Z kolei dłużnicy, których długi są liczone w milionach złotych rzeczywiście będą ponosiły niższe koszty egzekucyjne. Prowadzi to do konstatacji, jeśli zalegać to tylko dużo, bo się to bardziej opłaca.

W odniesieniu do opłaty manipulacyjnej w praktyce prawie nigdy nie będzie ona wynosić 40 zł, lecz należy spodziewać, że zawsze będzie to 100 zł. Wynika to z faktu, iż bardzo rzadko zobowiązany będzie w stanie uregulować należność pomiędzy dniem doręczenia tytułu wykonawczego organowi egzekucyjnemu, a dniem wszczęcia egzekucji administracyjnej, czyli zastosowania środka egzekucyjnego przez organ egzekucyjny. W praktyce tego samego dnia, gdy dochodzi do wydania tytułu wykonawczego przez wierzyciela, organ egzekucyjny również stosuje środek egzekucyjny (bardzo często organ egzekucyjny oraz wierzyciel to ten sam podmiot). O wszczęciu bowiem postępowania egzekucyjnego i dokonaniu w jego ramach egzekucji administracyjnej zobowiązany dowiaduje się już po wszczęciu postępowania egzekucyjnego. Nie ma zatem możliwości aby organ egzekucyjny skłonił zobowiązanego do dokonania dobrowolnej zapłaty należności po wystawieniu tytułu egzekucyjnego, a przed wszczęciem egzekucji administracyjnej.

Wyraźnie należy wskazać, że opłaty egzekucyjne w proponowanym kształcie nadal stanowią będą element dodatkowej kary względem zobowiązanych, obok odsetek od zaległości podatkowej. W wysokości nawet wyższej niż te odsetki, jeśli dług nie będzie trwał dłużej niż rok.

Opłaty egzekucyjne w proponowanym kształcie nadal będą oderwane od realnych wydatków ponoszonych przez organ egzekucyjny w ramach konkretnie prowadzonego postępowania egzekucyjnego.

Prezentowany w art. 64 § 6 sposób określania opłaty egzekucyjnej w sposób nieuzasadniony różnicuje pozycję podatników podatku dochodowego, oraz podatników podatku od towarów i usług czy podatku akcyzowego. W odniesieniu do zaległości podatkowych wynikających np. z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych zazwyczaj dochodzi do wystawienia jednego tytułu wykonawczego (np. za konkretny rok podatkowy). W odniesieniu do podatników podatku od towarów i usług i innych podatków rozliczanych w okresach krótszych niż rok, w tytule wykonawczym wskazywany jest odrębnie każdy kolejny okres rozliczeniowy, za który należny jest podatek. W konsekwencji w przypadku egzekucji należności dotyczących podatku od towarów i usług tytułów wykonawczych jest odpowiednio więcej.

Prowadzi to do wniosku, że im większa ilość tytułów wykonawczych tym większa wysokość limitu kosztów, przy tej samej wysokości długu, w ramach którego możliwe jest określenie wysokości opłat egzekucyjnych. Z uwagi na powyższe wysokość opłaty egzekucyjnej powinna być ustalana w odniesieniu do wielkości całego długu wynikającego z tego samego stosunku prawnego, nawet gdy dochodzony jest na podstawie wielu tytułów wykonawczych w ramach wielu postępowań egzekucyjnych. Alternatywnym rozwiązaniem jest zmiana wzoru tytułu wykonawczego, aby należności wynikające z tego samego stosunku prawnego mogły zostać objęte jednym tytułem wykonawczym. Wskazana uwaga ma głównie znaczenie w odniesieniu do należności rozliczanych w okresach miesięcznych oraz kwartalnych (podatek VAT, czy podatek akcyzowy).

Jako przejaw skrajnego pominięcia wytycznych Trybunału Konstytucyjnego należy wskazać art. 64 § 6 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, w projektowanym brzmieniu, zgodnie z którym „W przypadku zapłaty przez zobowiązanego, po wszczęciu egzekucji administracyjnej, należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie naliczonych na dzień wystawienia tytułu wykonawczego i kosztów upomnienia organowi egzekucyjnemu lub wierzycielowi, opłatę egzekucyjną, o której mowa w § 4, pobiera się w wysokości 5% uzyskanej w ten sposób należności pieniężnej, odsetek z tytułu niezapłacenia jej w terminie naliczonych na dzień wystawienia tytułu wykonawczego i kosztów upomnienia, nie więcej niż 20 000 zł.”. Oznacza to zatem, że w przypadku gdy zobowiązany w sposób dobrowolny przekaże środki, po wszczęciu egzekucji administracyjnej, powstanie również obowiązek zapłaty opłaty egzekucyjnej w kwocie 5% dochodzonej należności, nie więcej niż 20.000 zł. Wskazana regulacja wprost rozstrzyga, że opłata egzekucyjna stanowi dodatkową karę dla zobowiązanego. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 28 czerwca 2016 r. sygn. SK

31/14 wprost wskazywał, że opłata egzekucyjna powinna pozostawać w związku z realnie poniesionymi wydatkami oraz nakładami pracy po stronie organu egzekucyjnego. Powołana zaś regulacja wskazuje, że organ egzekucyjny pobiera opłatę egzekucyjną we wskazanej wysokości, nawet gdy nie podejmie jakichkolwiek czynności zmierzających do wyegzekwowania należności. Opłata egzekucyjna w przypadku dobrowolnego wykonania obowiązku ma zatem nadal charakter kary nakładanej na zobowiązanego. W przypadku dobrowolnego wykonania obowiązku przez zobowiązanego opłata egzekucyjna nie powinna być naliczana przez organ egzekucyjny.

12) Zmiana z art. 1 pkt 16) Projektu Ustawy

W naszej ocenie nieuzasadnione jest wskazywanie jako wydatków egzekucyjnych „kosztów przesłania zawiadomienia o zajęciu wierzytelności z rachunku bankowego i innych pism w ramach egzekucji z rachunku bankowego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego zajęcie wierzytelności z rachunku bankowego”. Z przesłaniem pism za pośrednictwem systemu elektronicznego nie wiążą się z jakiegokolwiek faktyczne wydatkowanie po stronie organu egzekucyjnego, na moment przesłania pisma do instytucji finansowej czy banku. Z uwagi na powyższe wskazana pozycja nie powinna być wymieniana jako powodująca wydatkowanie po stronie organu.

W takiej sytuacji zamiast dzisiejszej opłaty w wysokości 6% (koszty + opłata manipulacyjna) poniesie opłatę w wysokości 10% oraz koszty w nieznanej wysokości. Z tytułu takich czynności, jak przesłanie zawiadomienia w drodze elektronicznej, powinna być naliczana wyłącznie opłata w wysokości stanowiącej koszty przesłania zawiadomienia, która powinna być określana na podstawie faktycznie ponoszonych kosztów. Wysłanie zawiadomienia kosztuje tyle samo niezależnie od kwoty jakiej dotyczy. Wysokość tą powinien określać MF w rozporządzeniu aktualizowanym w związku z realnym wzrostem kosztów. Tylko takie rozwiązanie odpowiadałoby wytycznym z wyroku TK.

Proponowane rozwiązanie wprost wskazuje na sankcyjny charakter opłaty egzekucyjnej w wysokości 10% + koszty przesłania zawiadomienia, co wydaje się być ewidentnym naruszeniem Konstytucji RP i brakiem realizacji wytycznych TK.

13) Zmiana z art. 1 pkt 17) Projektu Ustawy

W ramach art. 64c Projektowanej ustawy uważamy za niekorzystne skrócenie okresu w ramach którego organ egzekucyjny zobowiązany jest do wydania na żądanie postanowienia w sprawie kosztów egzekucyjnych z 6 miesięcy do 30 dni. Wskazana regulacja mieć będzie niekorzystne konsekwencje z uwagi na okoliczność, iż niejednokrotnie uniemożliwi weryfikację kosztów egzekucyjnych. Innym rozwiązaniem jest wprowadzenie obowiązku wydawania takiego postanowienia z urzędu zawsze po zakończeniu postępowania.

14) Zmiana z art. 1 pkt 22) Projektu Ustawy

Wprowadzana zmiana w zakresie przedawnienia kosztów egzekucyjnych jest niekorzystna z uwagi na okoliczność, iż w sposób nieprecyzyjny wskazuje moment rozpoczęcia przedawnienia kosztów egzekucyjnych. W skrajnych wypadkach koszty egzekucyjne mogą nigdy nie ulec przedawnieniu jeżeli sukcesywnie będzie dochodzić do przerywania biegu przedawnienia w odniesieniu do danego egzekwowanego obowiązku. Uzależnienie zatem rozpoczęcia biegu przedawnienia od okoliczności o charakterze przyszłym i niepewnym wpływa w sposób negatywny na pewność obrotu prawnego. W tym zakresie aktualność zachowują uwagi do przedawnienia kosztów upomnienia.

Konfederacja Lewiatan, KL/397/189/PP/2018

